

SLOVENSKI NAROD

Inhaaja vsak dan popoldne iznemali nedelja in ponedeljek. — Inserati do 80 petek vrst in Din 2, do 100 vrst in Din 2.50, od 100 do 300 vrst in Din 3, večji inserati petek vrsta Din 4. — Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopis se ne vračajo.

UZREDNIŠTVO IN UPRAVNOST
L J U B L J A N A , Krafijova ulica 5. —
Telefon: 31-22, 31-26, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnica: MARIBOR, Grajski trg 8. — MONO MIREŠE, Ljubljanska cesta, telefon 8. 26 — CELJE, celjsko upravljanje: Strossmayerjeva ulica 1, telefon 8. 656 podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon 8. 190 — JESENIČE: Ob kolodvoru 108. — SLOVENIJA GRADEC, Slovenski trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10-300.

Okrepitev odnošajev med Balkanom in Rusijo

Odhod našega poslanika v Moskvo

Pomen imenovanja novega bolgarskega poslanika v Moskvi — Bolgarija za mirno ureditev svojih zahtev — Rusija in vprašanje Dardanel — V Rimu so zadovoljni z realno politiko Jugoslavije — Pismo kralja Karola ministrskemu predsedniku Mussoliniju — V Budimpešti zatrjujejo, da je Nemčija za gotovila Rumuniji vso svojo vojaško in politično pomoč — Anglija ne pričakuje novih komplikacij na Balkanu

Beograd, 3. julija e. Včeraj dopoldne je z orient ekspresem odpotoval v Sofijo naš prvi poslanik v SSSR, pooblačeni minister dr. Milan Gavrilović. Z novim našim poslanikom so v Moskvo odpotovali svetnik poslanstva Vladislav Marković, tajnika poslanstva dr. Miletić in Jelisić ter dva služabnika.

Dr. Gavrilović bo z osebjem poslanštva takoj organiziral poslanštvo v Moskvi. Z ministrom dr. Gavrilovićem je odpotoval v Moskvo tudi urednik agencije Avale Gavro Velikić, ki bo stalni dopisnik agencije Avale.

Dr. Gavrilović in članom našega poslaništva je bilo prizeleno prisrečno slovo. V zunanjem ministritvu je dr. Gavrilović pozdravil pomočnik zunanjega ministra dr. Miloš Smiljanić, pri slovesu so bili navzeti tudi svetnik zunanjega ministritva dr. Stojan Gavrilović ter mnogo osebnih prijateljev poslanika, več fotoreporterjev in novinarjev. Na postajo so ga spremili namestnik šefa zemljoradniške stranke dr. Miloš Tupanjanin, minister za kmetijstvo dr. Cubrilović, prof. Moskovljević, ki je imenovan za tiskovnega atašega pri našem poslanštvu v Moskvi, in drugi. Naša delegacija potuje do Carigrada, od tod pa nadaljuje proti Odesi v Moskvo.

Dosedanji sef informativnega odsekca Centralnega presbiroja Kosta Krajšumović odpotoju v Moskvo čez nekaj dni, z njim vred pa tudi grški novinar in dolgoletni ataši poslanštva v Rimu ter sedanji referent Centralnega presbiroja Darko Zajčić.

Carigrad, 3. julija AA. Jugoslovenski poslanik v Moskvi dr. Milan Gavrilović je prispev s svetnikom poslanstva Markovićem in osebjem poslanštva davi v Carigrad. Jugoslovenskega poslanika v Moskvi so na železniški postaji sprejeli in pozdravili jugoslovenski veleposlaniki v Ankari dr. Ilija Šumenović, sovjetski generalni konzul Georgijevski z vicekonzulom, jugoslovenski generalni konzul Hadži Gjorgjević z vicekonzulom Nikolajevićem ter častni jugoslovenski konzul Šćerbina. V teku današnjega dneva se bo dr. Milan Gavrilović ukral z osebjem poslanštva na jugoslovensko ladjad Lovčen, s katero odpotevuje v Odeso.

CURH, 3. jul. e. Kakor javlja budimpeštnički dopisnik »Basler Nachrichten«, je pričakovati nadaljnje okrepitev odnosov med Sofijo in Moskvo. Kot dokaz za to trditev se navaja, da je za novega bolgarskega poslanika v Moskvi imenovan g. Stamenov, eden najuglednejših bolgarskih diplomatov.

V sofijskih diplomatskih krogih se čuje, da se želi sovjetska vlada napraviti kolikor mogoče neodvisno od vseh velikih sil in kombinacij med njimi.

Dobre obveščeni krogi misijo, da bo naslednji korak Rusije vprašanje rešitve Dardanel. V zvezi s tem poudarjajo govorice ukrepe turške vlade, tako križanje turškega brodovja v Črnom morju, koncentracijo turških čet na bolgarski meji in poziv širih novih letnikov pod orožje. Problem Dardanel ima najvažnejšo vlogo in je baje o tem vprašanju sir Strafford Cripps pričel razgovor v Moskvi.

SOFIJA, 3. jul. s. (Stefani). Zunanji minister Popov je imel včeraj daljši razgovor s sovjetskim poslanikom Lavriševom. Kakor zagotavljajo v bolgarskih političnih krogih, pričakuje Bolgarija ureditev svojih vprašanj v okviru nove splošne ureditve Evrope.

SOFIJA, 3. jul. s. (Ass. Press.) V merovalnih krogih motre položaj v zvezi z razvojem dogodkov v Rumuniji mirno. Zagotavljajo, da je bolgarska politika sicer revolucionarna, toda tudi miroljubna, in da hoče Bolgarija uveljaviti svoje zahteve na mirem način.

Italijanska politika se ni spremenila

Rim, 3. jul. p. Po zanesljivih informacijah se potrjujejo vesti, da je rumunski kralj Karol poslal italijanskemu ministrskemu predsedniku Mussoliniju osebno pismo, ki ga je ta takoj dostavil kancelarju Hitlerju. Dasi o vsebinu tega pisma ni mogče zvesti nikaknih podrobnosti, se splošno smatra, da se nanaša na novi položaj v Podunavju.

Rimski vladni krogi naglašajo, da je Rumunija dolgo živel v zmoti, ko se je zanašala na angleška jamstva. V Rimu pričakujejo, da bo sedaj odpovedala angleška jamstva tudi Grčija, da se ne bi nekega dne znaša v enakem položaju kakor Rumunija.

O Jugoslaviji poročajo italijanski listi zelo objektivno ter naglašajo, da je Jugoslavija edina balkanska država, ki je v vseh zadnjih velikih dogodkih in mednarodnih krizah uravnavala svojo zunanjino politiko po svojih lastnih interesih in se ni vdajala nikakim kvarljivim utvaram. Zato ji sedaj tudi ni treba iskati nobene nove orientacije. Italijanska javnost z zadovoljstvom priznava, da voda Jugoslavija vesko priznava.

Rim, 3. jul. e. Glede na vesti v zvezi s položajem na Balkanu so včeraj opoldne izjavili s strani Italijanske vlade, da se Italijanska politika zaradi dogodkov na jugovzhodu Evrope ni izpremljena. Italija je v najobjem sodelovanju z Nemčijo in jenoma stremi k ohranitju miru na jugovzhodu Evrope. Prav tako je ostalo nespremenjeno tradicionalno prijateljstvo Italije z Madžarsko. O kaki mobilizaciji na Madžarskem v Rimu še nimajo vesti in ne smatrajo to za verjetno.

V Rimu trdijo, da je kralj Karol poslal poslanico Mussoliniju, na katero je Mussolini takoj odgovoril. O vsebinski te poslance in besedilu odgovora za sedaj službne ne do njenega obvestila. Tudi ne potrjujejo veste, razširjene v inozemstvu, da je kralj Karol prosil, naj Mussolini poslano pošte tudi Hitlerju.

Formalna odpovev angleško-francoskih garancij s strani Rumunije ni delovala na Italijansko-nemške odnosaje z Rumunijo. V rimskih krogih smatrajo, da je Rumunija malo pozno, vendar pa je slednje storila, kar ji je pamet že zdavnaj narekovala.

Madžarske informacije

BUDIMPEŠTA, 3. jul. p. Potrjujejo se vesti, da je Nemčija zagotovila Rumuniji vojaško in politično zaščito. Rumunija pa je pristala na to, da podredi vso svojo gospodarsko proizvodnjo nemški

kontroli. V dobro obveščenih krogih podudarjajo, da bo v najkrajšem času prišel pritisik Nemčije do polne veljave, ker je Nemčija trdno odločena očuvati mir in to ne samo zaradi tega, da si zagotovi dobave rumunskega petroleja, marveč tudi zaradi dobave žita iz Rumunije in Madžarske.

Angleški komentar

LONDON, 3. jul. (C. Z.) »Times« komentira ponovno rusko okupacijo Besarabije v severne Bukovine. List pravi, da je s tem podvzela Rusija nov korak, da zavaruje proti možnosti bodočega nemškega napada. Morda je ta korak narekeljova Rusija katastrofe Francije, ki je privlačila Anglijo.

Daleje poudarja list, da ne pričakuje Anglia nobenih novih komplikacij na Bal-

kanu, od katerih bi mogla imeti koristi, kajti je Nemčija hoče končati sedanjo voj in s pomočjo direktne zmage nad Anglijo, potem Nemčija sploh ne bo odvisna od dobav z Balkana. Zato lahko Nemčija za trenutek odvrne pozornost od dogodkov na Balkanu v zaupanju, da bo lahko pozneje povrnila vse slabe posledice, ki bi nastale kot rezultat ruske akcije.

LONDON, 3. jul. (C. Z.) »Times« dopisnik javlja, da je bil 17. junija v Turini sestanek nemških in Italijanskih vojaških strokovnjakov. Na sestanku je predvajalo prepričanje, da bo Rusija v kratkem zasedla Besarabijo. Na sestanku je predvajalo prepričanje, da bo Rusija v kratkem zasedla Besarabijo. Zato lahko Nemčija za trenutek odvrne pozornost od dogodkov na Balkanu v zaupanju, da bo lahko pozneje povrnila vse slabe posledice, ki bi nastale kot rezultat ruske akcije.

Minister Argetojanu o odstopu Besarabije in Bukovine

Rumunija v primeru vojne z Rusijo ne bi mogla računati z nobeno pomočjo — Značilne izjave min. predsednika

Bukarešta, 3. jul. e. (Stefani.) Zunanja odbora parlamenta in senata sta imela senci sejo, na kateri je zunanj minister Argetojan podal eksprez o odstopu Besarabije in severne Bukovine Rusiji.

Argetojan je izjavil, da je kronske ozemlje, da po prejemu ruske note uvidel, da Rumunija ne bi mogla nuditi daljšega oboroženega odpora, zato je brez odloga sprejel sovjetske zahteve. Dalje je Argetojan izjavil, da so Rumuniji njeni zavezniki in prijatelji svetovali, naj sprejme sovjetske zahteve, da ne izzove nove vojne v tem delu Evrope. Rumunija je upala, da bo mogla v teklu pogojanu spremembi postavljene pogobe, toda druga ruska nota je javljala, da ni druge izbire kakor vojna ali odstopitev zahtevanega ozemlja. Rumunija v primeru vojne ne bi mogla računati z nobeno pomočjo, vojna pa bi potrebovala žrtvovanje vse rumunske vojske.

V takem položaju je vlad sklenila, da je potrebno ohraniti rumunsko vojsko v celoti in je ruski vlad poslala ugoden odgovor.

Ko je nato Argetojan izjavil, da se je Rumunija odpovedala francosko-angleškim garancijam, je še dodal, da se rumunski omenili, da madžarski parlament pričenja svoje počitnice v zelo resnih dneh, toda če bo potrebno, bo sklican tudi v času svojega dopusta.

Izjavil je: Potrebljeno je, da Madžarska v teh resnih časih ohrani mir, dostopljivo in zaupanje. Madžarska vlada spremila s pojačanimi občutki odgovornost za svoje delo, ker je jasno, da v sedanjih razmerah madžarski parlament ne more razpravljati o vseh vprašanjih. Kakor vedno bo tudi v bodoči madžarska vlada z vso pozornostjo sledila položaj, ki se neverjetno hitro spreminja.

Madžarska vlada si bo prizadevala, da uveljavi legitimne interese države, ker ve, da je za njo ves madžarski narod. Največje je dobrine madžarskega naroda so čast, neodvisnost in veličina. Čast pomeni, da ima madžarski narod zaupanje v svojo moč, v svojo moralno neodvisnost in da ostane zvest svojemu prijatelju.

Ideali madžarske politike bodo ostali tak, karšnji so vedno bili. Zato bo Madžarska ostala nacionalna in krščanska država. Tudi v zunanj politiki Madžar-

Angleško-turški sporazum glede Sirije

London, 3. julija z. V tukajšnjih diplomatskih krogih smatrajo, da izjava angleške vlade glede Sirije ni bila izdana brez prejšnjega sporazuma z Turčijo, ki se je o tem se poprej sporazumela z Moskvo. V Londonu ne računajo samo z napadom Italije in Nemčije na Blízni vzhod, temveč upoštevajo, tudi možnost, da bi se Španija pridružila Rimu in Berlinu.

Ankara, 3. julija AA. (Reuter) Francoški veleposlanik v Ankari je odpotoval v Sirijo, kjer bo imel sestanek s francoskim visokim komisarjem za Sirijo Puyom.

Francija in latinski blok

New York, 3. julija e. Kakor poročajo »New York Times«, da okupiranega Pariza, prizakujejo tam, da se bo maršal Petain v kratkem umaknil iz političnega življenja iz zdravstvenih razlogov. Novo vladbo bo se stavljal Laval, ki bo pridel novo notranjo in zunanj politiko. Ustvaritev izvenparlamentarnih nacionalnih fronte in uvedba korporativnega sistema v Franciji je namest Lavalove notranje politike, v zunanj politiki pa bo Francija iskala oporo v Italiji in Španiji ter bo poskušala ustvariti idejo latinskega bloka, za katere se je Laval boril že takrat, ko je bil na vlasti za čase vojne v Abesiniji.

Vichy, 3. julija e. (Havas) Senat in parlament bosta na svojih bodutih sejih izglasovala resolucijo o sklicanju skupne seje predstavnikov domov, na kateri bo izvršena spremembna ustava. Prav tako bodo vladni dana posebna pooblastila za obnovitev države.

Poslanik Biddle se preseli v London

Madrid, 3. julija s. (Ass. Press) Ameriški veleposlanik pri poljski vladni Biddle je došel v Španijo, nato pa se je vrnil v Rumunijo do notranje-političnega preverjanja.

Bukarešta, 3. jul. s. (Ass. Press.) Vsi oddelki za obrambo pred letalskimi napadi v Bukarešti so stalno v popolni pripravljenosti.

Grof Teleki o madžarski politiki

Parlament na počitnicah — Skrb za narodne manjšine

Budimpešta, 3. jul. es. (MTI.) Na seji vladne stranke je imel predsednik vlade grof Teleki govor, v katerem je med drugimi omenil, da madžarski parlament privčenja svoje počitnice v zelo resnih dneh, toda če bo potrebno, bo sklican tudi v času svojega dopusta.

Izjavil je: Potrebljeno je, da Madžarska v teh resnih časih ohrani mir, dostopljivo in zaupanje. Madžarska vlada spremila s pojačanimi občutki odgovornost za svoje delo, ker je jasno, da v sedanjih razmerah madžarski parlament ne more razpravljati o vseh vprašanjih. Kakor vedno bo tudi v bodoči madžarska vlada z vso pozornostjo sledila položaj, ki se neverjetno hitro spreminja.

Madžarska vlada si bo prizadevala, da uveljavi legitimne interese države, ker ve, da je za njo ves madžarski narod. Največje je dobrine madžarskega naroda so čast, neodvisnost in veličina. Čast pomeni, da ima madžarski narod zaupanje v svojo moč, v svojo moralno neodvisnost in da ostane zvest svojemu prijatelju.

Ideali madžarske politike bodo ostali tak, karšnji so vedno bili. Zato bo Madžarska ostala nacionalna in krščanska država. Tudi v zunanj politiki Madžar-

ske ne bo nobene spremembe. Glavni cilj te zunanje politike je, ohraniti do konca razvojneステリーズ z Srednjim Evropom.

Predsednik vlade grof Teleki je na včerajšnji seji vladne stranke poročal tudi o manjšinskom vprašanju. Izjavil se je proti predlogu poslanca stranke puščičastih krizev, če da bi njih predlog samo skoval edinstveno državo. Po njegovem mnenju sta poslanca, ki sta stavila svoj predlog, izvršila zlonč proti zvestobi do domovine. Gleda manjšine je izjavil, da se morajo ravnih problemi rešiti po normalnem potu. Manjšine je treba razumeti in državni uradniki vseh panog morajo znati jezik manjšine. Država je dolžna skrbeti za pravstvo manjšine, da so lojalne nasproti državi.

Madžarski obisk v Beogradu

Budimpešta, 3. julija AA. (Stefani) Madžarski pravosodni minister Radočaj od potuje v četrtek v Beograd, da vrne obisk jugoslovenskemu pravosodnemu ministru dr. Markoviću. Z madžarskim pravos

Anglija v pričakovanju nemškega vpada

V Angliji grade z vso naglico utrdb ob obalah – Obramba Irske se bo ojačila – Nemška letalska ofenziva se nadaljuje – Oddelki češke in poljske vojske v Angliji

London, 3. jul. s. (Columbia B. C.) Ob angleških obalah, zlasti ob južni in vzhodni obali, grade z vso naglico utrdb proti možnosti nemškega napada. Predvsem so bili izkopani strelski jarki in tudi več bunkrov. Sedaj postavljajo ob obali tudi štene ovire. Posebno vlogo pri obrambi obale bodo imeli motorizirani oddelki strojnje. Pripravljenih je večja število oklopnih avtomobilov, ki so opremljeni z Bremovimi puškami. Ti avtomobili imajo pri tem možne posadke ter vozijo s 60 km na uro. Avtomobili imajo tudi lahkne protiletalske topove.

London, 3. jul. s. (C. Z.) V zvezi z možnostjo nemškega napada na Irsko zahteva snočni Evening Standard, da naj bi bila obramba Irske ojačana. List pravi, da mora v to svrhu priti do sporazuma med severno Irsko in svobodno državo Irsko.

London, 3. julija AA (Reuter) Predsednik vlade Winston Churchill je snoči obiskal grofijo Sussex, kjer je izvršil inšpekcijo dela obrambnega sistema.

Napadi nemških bombnikov

London, 3. jul. s. (Reuter) Preteklo noč so nemški bombniki zopet ponovili napade na Anglijo. Letalsko in notranje ministarstvo javljata v skupnem komuniketu, da so vrgla nemška letala mnogo bomb na južno in južozapadno Anglijo. Napadi niso povzročili resne škode in človeških žrtev ni bilo.

London, 3. jul. s. (Columbia B. C.) Snoči so nemški bombniki izvedli že drugi zaporedni večerni napad na Anglijo. Letala so v mraku napadli tri mesta v severno-vzhodni Škotski, drugi napadi pa so veljali Walesu in južozapadni Angliji. Po uradnih podatkih so zahtevali napadi med civilnim prebivalstvom 12 smrtnih žrtev in 123 ranjencev. To so največje žrteve, kar so jih doslej povzročili nemški letalski napadi na Anglijo. Napadi so povzročili zlasti na Škotskem precejšnje razdejane. V nekem mestu je bilo porušenih 6 hiš, nekem drugem mestu pa je razdejanje celo toliko, da se je moralno prebivalstvo deloma preseliti v šotorje.

London, 3. jul. s. (Reuter) Nad nekim mestom v severovzhodni Angliji se je snoči v mraku pojavilo nemško letalo. Vrilo je eno samo bomba težkega kalibra, ki na jo povzročila veliko škodo. Več hiš je bilo porušenih in neka šola je bila poškodovana. Ubittih je bilo 5 oseb in ranjnih mnogo drugih.

Angleška letala nad sovražnim ozemljem

London, 3. julija AA (Reuter) Snoči so bile objavljene podrobnosti o napadu angleških letal na slave v okolici Rotterdamma. Angleška letala so izkoristila jasne presledke med oblaki, ki so juh sicer ščitili pred protiletalskim topništvom. Letala so uničili z bombami tudi reflektorje. Na letališču so vrgla veliko število bomb, zarađi neposrednega zadetka je eksplodirala tudi neka ladja z municio. Eksplozija je bila strahotna. Angleški letali so lako videli požar skozi oblake.

Berlin, 3. julija AA (DNB) V noči med 30. junijem in 1. julijem je bilo vrženih na neko predmestje Hamburga več zahvalnih in eksplozivnih bomb. Bomba so padle na naselbino enostanovanjskih hiš. Med žrtvami tega angleškega zračnega napada se nahaja ena mati in en potleten otrok. Za časa napada ne bil zadet in težko poškodovan tudi dom za pohabljence poleg cerkve. Ob tej priliki je bilo ubitih in ranjenih tudi več otrok ki žive v domu.

Izjava vojnega ministra Edena

London, 3. julija AA (Reuter) Angleški vojni minister Eden je sporočil v spodnji zbornic, da so v Angliji prispevali nekateri oddelki poljske in češke vojske in da se zdaj tam preurejajo. Eden je zatem pripomnil, da za zdaj še ne more dati obširnejše izjave o tej stvari, reči pa more, da so ti oddelki dobrodošli v boju Velike Britanije proti skupnemu sovražniku.

Kar se teče vojaštva na Irskem, je Eden izjavil, da je to vojaštvo zdaj že razporejeno, tako da more na najboljši način zagotoviti varnost države.

Predsednik vlade Attlee je na neko vprašanje odgovoril, da v popolni meri spoznavajo, kolikšnega pomena je čedalje večja ohrabritev vseh francoskih sil, ki morejo nadaljevati boj. Vlada se v popolni meri bavi s tem vprašanjem.

London, 3. julija AA (Reuter) Vojnemu ministru Edenu je bilo v spodnjem domu zastavljeno vprašanje glede obalske obrame. Vojni minister Eden je dal tale pismeni odgovor: Opozorjeni na mobilizacijo velikih kontingentov moštva v obalskih krajih za graditev obrambnih črt ob obalah.

Kdaj bo govoril Churchill

London, 3. julija AA (Reuter) Podpredsednik vlade Attlee je sporočil v spodnjem domu, da bo ministrski predsednik vlade Churchill dal izjavo o vojnem položaju, čim mu bo to mogoče, da pa ne more točno povedati dneva. Niti tega ne more povedati, ali bo predsednik Churchill podal svojo izjavo še ta eden ali ne. Churchill pa je do tega, da bi čim prej podal v spodnji zbornic vsa potrebna obvestila.

Evakuacija angleških otrok

London, 3. julija s. (Reuter) Podpredstnik ministra za dominione Shakespeare je podal včeraj ekspoze o evakuaciji angleških otrok v dominione in kolonije.

Shakespeare je dejal, da je komisija za evakuacijo sprejela prijave za 40.000 otrok. Nadaljnjih 12.000 prijav staršev in šol je bilo odklonjenih. Danes bo vlada obvestila starše vseh onih otrok ki bodo evakuiрani. Vlada je pri svoji izbi razdelila na to, da bodo pri evakuaciji imeli prednost zdravje in močni otroci. Otroci bogatih staršev ne bodo imeli nobene prednosti pred drugimi. Pač pa bodo posebno upoštevani otro-

ci iz onih ozemelj, ki so izpostavljeni večji nevarnosti napadov.

Poskrbljeno bo vse potrebno za zdravje in varnost evakuiranih otrok in tudi za varjen prevoz preko morja. Otroci bodo v domovinah in kolonijah deležni brezplačne šolskega pouka in bodo po končanem šolanju dobili službo. Gledate evakuacije otrok v Zedinjene države je dejal Shakespeare, da se sedaj vlada pogaja z ameriškim veleposlanikom in da o tem predmetu zaenkrat ne more podati nobene izjave.

Angleško vojno posojilo

London, 3. julija br. (Reuter) Guverner angleške banke Montagu Norman je imel po radiju govor v katerem je med drugim objavil, da je bilo v prvih osmih dneh vpihanih 61 milijonov funtov nevega vojnega posojila. Finančni minister pa je sporočil v spodnji zbornic, da je bilo v dveh dneh vplačanih na racun prestovoljnega brezobrestnega posojila za državno obrambo že 6.77 milijonov funtov. Razen tega so posamezne kajonje in denominirane zbirke na prestovoljnih prispevkih za letalstvo že toliko, da so za teta denar kupili dosta že 40 bombnikov in 160 načrtovanih tipa Spitfire.

Birma za samoupravo

Rangoon, 3. jul. s. (Reuter) Narodno predstavništvo Birme je poslalo angleški

vladu smatno pomoč za vodstvo vojne, obenem pa je izrazilo željo, da bi pricela angleška vlada razgovore o uvedbi samouprave v Birmi. Angleška vlada je v svojem odgovoru pristala na razgovore o uvedbi dominionskega statuta v Birmi, toda tele se zmagovitem zaključku vojne.

Kanadski letalci

Ottawa, 3. julija s. (Reuter) Po uradnih podatkih se je od začetka vojne dalje v Kanadi prijavilo že 115.000 prostovoljev za letalsko službo. 25.000 izmed njih je bilo doslej vojaško pregledanih in sprejetih, ki je bilo v letalsko službo 13.000 častnikov in pilotov.

Gandhijev poziv Angležem

New Delhi, 3. julija AA (Reuter) Mahatma Gandhi je objavil poziv vsem Angležem, ne glede na to, kje prebivajo, naj sprejmejo metodo reševanja sporov na miren način in brez nasilja. Spori med narodom na najvišji ravni so reševani brez vojne. Gandhi je izjavil, da je obvestil indijskega podkralja, da daje svoje usluge na razpolago angleški vlad, kolikor bi podkralj smatral, da bi imel od tega praktične koristi za izvedbo ciljev, navedenih v omenjenem pozivu.

Angleška petrolejska ladja torpedirana

New York, 3. julija AA (Reuter) Angleška petrolejska ladja »Atelais« je bila torpedirana nekeje na Atlantskem oceanu. Ladja je oddajala znake za pomoč.

Sreda, četrtek in petek novi brezmesni dnevi

Prepoved se nanaša le na goveje, teleče in svinjsko meso – Omiljenje prepovedi o klanju telic

Beograd, 2. julija AA. Na podlagi 1 uredbe o spremembah obstoječih predpisov in izdanju novih je ministrski svet na predlog ministra za trgovino in industrijo dr. Ivana Andrea predpisal te spremembe in dopolnitve k uredbi o varčevanju z živiljenjskimi potrebščinami:

Cl. 1. Prvi člen uredbe o varčevanju z živiljenjskimi potrebščinami se spreminja in se glasi: Sreda, četrtek in petek se določajo v vsej državi za brezmesne dneve. Te dni je prepovedana vsaka prodaja svežega telečega, govejega in svinjskega mesa. Restavracije, javne kuhinje in drugi gostinski obrati te dni ne smajo servirati jedil s telečjim, govejim in svinjskim mesom. Ta prepoved se ne nanaša na notranje dele

živali (možgani, jezik, pljuča, jetra, ledvice, vampi in drugi notranji deli).

Cl. 2. Tretjemu členu uredbe, (ki prepojuje klanjanje telic in junčkov), se dostavlja: Izjemoma in po predlogu živilozdravnika sme pristojna pravstvo na splošna upravna oblast odobriti klanjanje telic in junč in pod enim letom starosti, če niso dobre za rejo ali ako nastopi primer nujnosti. Za odobritev, ki jo izdaja splošna upravna oblast (sredstvo načelstvo) ni treba plačati nobenih tak.

Cl. 3. Minister za trgovino in industrijo bo izdal podrobna navodila za izvrševanje te uredbe.

Cl. 4. Uredba stopi v veljavo tretji dan po objavi v »Službenih novinah«.

De Gaulle je govoril

London, 3. julija s. (Reuter) General de Gaulle je snoči zopet govoril v francoski oddaji angleškega radija. Dejal je, da zahteva čast vseh Francozov, da Francoz nadlujejo borbo. Kapitulacija francoških vlad je povzročila krizo v sredini Francozov. Sedanji voditelji Francije, ki so pristali na kapitulacijo, so se sicer odločili drugače, toda Francozi njihovega stališča ne morejo odobrevati. Niti Devica Orleanška niti Richeieu ali Napoleon. Clemenceau ali Foch ne bi bili mogli pristati na tako kapitulacijo. De Gaulle je dejal, naj se vsak pravi Francoz odloči za nadaljevanje borbe do zmagovalnega konca, kadar to zahtevajo čast in interes Francije ter zdrava pamet in srce.

London, 3. julija s. (Reuter) General de Gaulle je imenoval posebnega voditelja oddelka za znanstveno proučevanje in delo Francozov v Angliji, in sicer 38letnega učenjaka Labartha.

Kako je bila napadena „Scharnhorst“

London, 3. jul. e. (Reuter) Nemška oklopna križarka »Scharnhorst« je bila v popravilu, ko so jo napadli angleški letala, kar je povzročilo pravo presečenje za vso posadko. Ena bomba je padla na plavajoči dok, druge bombe so pa eksplodirale ob križarki na samem pometu. Posadka nekega angleškega letala je izjavila, da je štirikrat direktno zadelo oklopno »Scharnhorst« in tudi dok. Posadka drugega bombnika je vrgla na križarko tri težke bombe. Člani posadke istega bombnika zatrjujejo, da je na sovražni bojni ladji izbruhnil požar.

Bolgarski delavci za Nemčijo

Sofija, 3. julija AA (DNB) Snoči je odpotovalo z ladjo v Nemčijo 905 bolgarskih delavcev. Dne 11. julija odpotuje v Nemčijo drugi transport bolgarskih delavcev.

Iz Mokronoga

O potrebi vodovoda v Mokronugu je bilo že mnogo govora. Potrebu vodovoda so spoznale tudi že pristojne oblasti ter v ta namen določile precejšen znesek kot podporo, da se zdaj vodovod postavi. Niti tega ne more povedati, ali bo predsednik Churchill podal svojo izjavo še ta eden ali ne. Churchill pa je do tega, da bi čim prej podal v spodnji zbornic vsa potrebna obvestila.

Evakuacija angleških otrok

London, 3. julija s. (Reuter) Podpredstnik ministra za dominione Shakespeare je podal včeraj ekspoze o evakuaciji angleških otrok v dominione in kolonije. Shakespeare je dejal, da je komisija za evakuacijo sprejela prijave za 40.000 otrok. Nadaljnjih 12.000 prijav staršev in šol je bilo odklonjenih. Danes bo vlada obvestila starše vseh oih otrok ki bodo evakuiрani. Vlada je pri svoji izbi razdelila na to, da bodo pri evakuaciji imeli prednost zdravje in močni otroci. Otroci bogatih staršev ne bodo imeli nobene prednosti pred drugimi. Pač pa bodo posebno upoštevani otro-

predpisom. Perilo, ki se pere v neurejenem in usmrjenem perlušcu, dobi neprijeten duh, ki ga niti že suho ne izgubi več. Tako perilo je nezdravo in nehigienično, zato bi že skrajni čas, da bi trška uprava poskrbela za ureditev perišča. Ce bi higienika razstava, ki je bila pravkar zaključena, dosegla ta uspeh, bo na vsak način dosegla svoj namen.

O vseslovanskem jeziku

V dobi, ko vse okrog nas kar vpije po praktičnem konstruktivnem delu, je pričel neki Poljak v beograjskem listu »Slovenska misao« članek, v katerem pripoveduje, naj bi se zastopniki vseh slovanskih narodov ločili dela, da zberi z vseh slovanskih jezikov besede, ki so še danes v splošni porabi, in naj bi iz njih sestavili zvezloslovenski jezik.

Ta misel ni nova. Bavili so se z njo že mnogi slovanski rodoljubi in že zlasti tudi med nimi Slovenci nekaj pristašev, izmed katerih so jo nekateri celo skršali uresničiti. Skrušja pa je pokazala, da so to le sanje rodoljubnih idealistov, za katere v nobenih sanjkih bukvah ni najti številice. Zato je ta zamisel zginala iz resnih javnih razprav.

Ako je to utopijo sedaj neimenovani Poljak izkopal iz zaprtega razprav, je pač storil nekaj podobnega, kakor njegov diplomatski rojaki, ki so se v strahu pred svojimi zavezniki zatekli po pomot v Moskvo, pa so — ko je vprašanje postal aktuelno —, izjavili, naj jim jo sovjetska sodstva nudi tako, da niti en en vojak ne stopi na poljska tla.

Vprašanje medsebojnega vseslovanskega občevalnega jezika je namreč praktično že rešeno. Saj je samo po sebi umetno, da mora biti jezik, ki ga govorijo načelstvo in živiljenje slovenskega naroda. Teden ruski kurir

Od 140 milijonov Rusov vendar ne more noben drugojezičen Slovan zahtevati, naj bi se zaradi bogosageda kašnih nečimerih želja učili kakršega drugega slovanskega jezika. Saj nobenega izmed njih ne govorja več kot 25 milijonov ljudi!

Da bi zaradi tega spoznanje moralta biti — samo iz mržnje do blagoglasne govorice, ki tako očaravateljno doni iz Puškinovih in Lermontovih pesništv — ta živilna govorica zamenjana z dekretno mrtvo koloboco, je tako nesrečna domišlica, da jo more človek z občalovanjem razumeti samo še pri predlagatelju, čigar razsodnost je morala hudo zadeći grozno, nad njegovim narodom razbesnela katastrofa.

V stvari sami imamo pa tako primerno poučilo pri brahi Bolgarjem. V tem, ko smo pri nas iz semejnega strahu pred ruskim jezikom, kjb temu, da je bila kraljevina Srbija ruskemu narodu neizmerno hvala dolžna in da imamo nastanek Jugoslavije predvsem zahvaliti pomoči ruskega nar

Pohod mrljčev na morskem dnu Nerazpadla človeška trupla na dnu odeškega pristanišča

o morskih vodah v velikem pristanišču v Odesi ob severni obali Črnega morja so potapljači trdili, da so proklete, češ, ljudje v njih umirajo, mrtvi pa oživljajo. Zato si je marsikateri potapljač prinesel na suho steklenico vode kot kakšen poseben eliksir. Potapljači so govorili, da se na morskem dnu v odeskem pristanišču sprejaha smrt. Kdor jo opazi, ji več ne uide. Sklicevali so se na to, da se je pri raznih prilikah tam ponesrečilo že nešteto potapljačev, ne da bi mogli ugotoviti vzrok smrti. In v resnici je umrlo nadenadno nekaj potapljačev in zdravniki niso mogli ugotoviti pravzaprav vzroka njihove smrti.

Pred nekaj leti se je zasidral v Odesi torpedni rušilec, ko so pa hoteli odpluti in dvigniti sidro, so opazili, da se je zataknilo v morsko dno tako, da ga niso mogli več izvleči. Končno se je veriga odtrgala in sidro je ostalo v morskem blatu. Globina v odeski luki ni posebno velika in ker sidro vojne ladje ni pocenil, so postali na morsko dno potapljači, da bi sidro dvignili. Potapljač je sidro lahko našel, a ga ni mogel oprostiti. Delo je bilo zelo naporno, ker je bilo zelo žilavo zaradi dotoka raznih kemikalij in ostankov, ki se stečajo z odpadnimi vodami iz tovarn kositra v Odesi. V dolgih letih se je nabralo na mor-

skem dnu precej teh odpadkov. Končno je potapljač sidro že skoraj oprostil in se je zravnal, ker ga je začel boleti kriz. Ogledal se je okrog sebe v prosnjem mraku zeleni vode in nenadno je začel prestrašen dajati signal, da bi ga izvlečli. Potegnili so ga na ladjo onesveščenega. Osvestil se je šel čez nekaj kar ob skrbni zdravnini negi. Zelo so bili radovedni, zakaj mu je postaleno nedenadno slab. Odgovoril je, da je zagledal na morskem dnu korakajoče mrljčev. Nikdar nisem tega verjal, je dejal, ko so tovarši pripovedovali o maršu smrti na morskem dnu. Sedaj pa sem ga videl sam. Kri se mi je zledenela od groze. Vzravnal sem se, da bi se nekoliko odpočil in ogledal se okrog sebe ter opazil, da se za mojim hrbitom nekaj godi. Ko sem napel oči, da bi bolje videl, sem v bližini zagledal, da koraka proti meni skupina mrljčev. Nekateri so bili blebleči v navadne civilne obleke, drugi pa so nosili zelo čudne pesterne uniforme. Mahali so okrog sebe z rokami in gibalji z nogami, kakor da korakajo po ritmu neke pesmi, ki so jo moral peli. Moral sem se rešiti čim prej.

O tej pustolovski zgodbji je čul tudi filmski operater morskih globin kapitan John Craig. V strahove ni mnogo veroval, zdelevo pa se mu je, da mora vendar biti nekaj.

Katera hoče izgledati MLADA?

Prese netljiva
iznajdba
ODPRAVLJA GUBE

Napravite tale POIZKUS

Nov, dragocen ekstrakt kožnih celic — prav kakor vitalni elementi v koži zdrevtega, mladega dekleta. Iznašel ga je znaniemat zdravnik, profesor medicine. Ta dragocen ekstrakt, imenovan »Bilocel«, je vsebovan zdaj v rožnati hrani za kožo Tokalon. Uporabljajte jo preko noči. Medtem ko spite, Vam koža sleherno sekundo absorbuje te vitalne elemente. Vsako jutro, ko se prebudite, je Vaša koža zasnešja, glejša, bolj sveža — mlajša.

Cez dan uporabljajte kremo Tokalon (belo na mastno). Ta krema vsebuje dragocene sestavine, ki krepijo in natezajo kožo in k prodijo globoko v kožne pore. Tam razkrajo globoko zajedeni prah in nečistočo. Za jedalci izginejo, razširjene pore se stekajo. Koža postane bela, jasna in mehka kakor sat. S to enostavno nego lahko vsaka ženska dosegne, da bi videti mnogo let mlajša. Imejte tudi: Vi, divno kožo in polt, s kakršno bi se lahko ponašalo vseko mlado dekle. S hranami za kožo Tokalon so uspešni rezultati zajetni, sicer se Vam vrne denar.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem javljamo tužno vest, da nas je za vedno zapustila naša ljubljena sestra, teta, nečakinja itd.

Marija Prtekelj

ki je dne 2. julija ob 1/20. uri po težki bolezni, previdena s tolažili sv. vere, v Gospodu zaspala.

Pogreb drage pokojnice bo v četrtek 4. julija ob 1/15. uri iz mrljčke veže Zavetnika sv. Jožefa, Vidovdanska cesta 9, na pokopališče k Sv. Krizi.

V LJUBLJANI, dne 3. julija 1940.

Začetnica brata BLAŽ in KARL PRTEKELJ
in ostalo sorodstvo

Daniel Leskovar

129

Krinka Ijubezni

Zembla

— Mar sem ga mogla zapustiti, ne da bi zakrivila mnogo težji zločin, kakor je bilo moje izdajstvo? Mar sem mogla zadati tak udarec bitju, ki je hotelo umreti zavoljo mene in ki mu je moj greh vzel vid? Mar sem mogla ponoviti slepcu odkritje, ki ga je bilo strolo, ko je imel še zdrave oči?... Ostala sem grofica de Ferneuse in sin moj, ki se je rodil kmalu po tem, je podedoval to ime. Prekinila sem stike z markizom de Valcorom, sporočila sem mu, naj pozabi, kar je bilo med nama, in naj se me izogiblje, dokler bo še živel v njem spomin name.

— Njegova poslušnost vas je moralna pomiriti, hči moja. In če se je še pozneje oglašal v vas dvom glede njegove osebe, kaj zato? Saj niste imeli pravice odkrivati zastor teme v imenu preteklosti, ki naj bi bila pozabljenja.

— V imenu preteklosti, oče moj? Strinjam se z vami. Vi pa nočete računati s tem, kako strašne trenutke je moglo preživljati srce žene, v katerem

se ni bilo nič izpremenilo. No torej... vedite tudi to, čeprav bi mi potem ne dali odvezeti... srce, v katerem se ni nič izpremenilo, to je bila moja kazen in nimam niti pravice pritoževati se. Saj sploh ni več šlo za preteklost. Pred menoj je vstajala sedanjost, nič manj strašna od preteklosti. Skoraj v istem času, ko sem prišla po potrebljivem opazovanju, spretrem približevanju in nastavljanju pasti do prepiranja, da je markiz de Valcor drzen slepar, sem si preskrbela še drugo prepiranje o tem.

— Kakšno?

— Moj sin, moj Herve je ljubil njegov hčer Michelino.

— Kriz božji! — je vzkliknil menih.

— On in ona sta bila še otroka, toda mar čustvo, ki je bilo v meni močnejše od življenja in smrti ni izviralo iz starosti, v kateri je bil spočet moj sin? Tisočera znamena, ko sem odrpla oči — znamena, ki ne morejo premotiti matere — so mi dokazala, da se je zadramilo v tem srcu, tako podobnem mojemu srcu, nežno čustvo, s katerim je zvezana edina možnost sreča vsega našega življenja.

— A potem?... je vprašal menih radovedno.

— A potem, česar sem se bila prestrašila, me je zdaj pomirilo. Prepiranje, ki me je prevzemalo dan s prizadevanjem, katerega vam moram komaj označiti, ki je pa doseglo v moji preplašeni in razvani duši prepiranje, da je Renaud de Valcor mož... drugi, — me je rešilo pred mislijo, — pred strašno mislio, da se je moje dete zabiljivo v lastno sestro. Končno je pa postal tudi sam ta pojavi med-

resničnega, kar je povedal potapljač. Sklepal je, da skrivenost pojasni. Skrbo je zbral vse podatke pri potapljačih, preden se je spustil na morsko dno. Dolgo ni mogel najti ničesar drugega, kakor le navadne naplavine, ki se nabirajo v veliki kolici in na dnu vsakega velikega pristanišča, končno so pa njegova raziskovanja vendarle rodila uspeh. Nekega dne je tudi on spregledal, kakor dotele vsi drugi potapljači, se je približal čudnemu spredoru. Primer je bil v resnici grozen. Točno tako kakor je pripovedoval potapljač s torpednega rušilca, so bili nekateri mrljči blebeljeni v navadne obleke, drugi pa v pisane uniforme. Vsi so se gibali in mahali z rokami ter prestavljali noge kakor v ritmu korakance. V popolni tišini na morskom dnu je bil prizor še bolj grozen. Kapitan Craig je moral zbrati ves pogum, da se je povsem približal čudnemu postavemu. Najprej je ugotovil, da se trupla gibljejo na enem in istem setu ter se ne pomikajo naprej. Vič po pohoda je budilo gibanje rok in nog in k temu je mnogo pripomogel tudi strah. Ko je pregledal obleke trupel, je ugotovil,

da gre za trupla, ki so bila vržena v morje med rusko revolucijo. Obsenzion so pustili na nogah okovke kakor so jih imeli v ječah. Uteži okov so se pogrenili v blato, trupla pa so se dvignila, ker so se v njih razvili plimi. Gibali so jih slabii morski tokovi. Skrivenost so še končno nekaj pojasnil zdravniki. Trupla so ostala skoraj nespremenjena mnogo let pod vodo zaradi vpliva kemičnih odpadkov tovarn, nakopičenih na morskom dnu, potapljači pa, ki so videli ta strašna pohod smerti, so umirili verjetno zaradi tega, ker je živčni pretres vplival še tem bolj škodljivo na organizem, ko je kri vsebovala večje količine dušika in je bil ves organizem oslabljen zaradi težkega dela pod visokim pritiskom na morskom dnu. Tako je bila povsem enostavno pojasnjena skrivenost morske vode v odeskem pristanišču.

Iz Gornje Radgone

Takovanje ceste skozi obmojno Gornjo Radgono silno počasi napreduje. Zato se ne more pričakovati, da bi bila vsa dela do avgusta, kakor je bilo določeno, kon-

cana ter cesta oddana v promet. Dolžnost tvrdke Slograd, ki je prevzela vsa ta cesta na dela, bi bila, da pravčasno preskrbi ves potreben material, zlasti ker so delovne moći na razpolago, saj letos ni odšlo toliko delavcev na sezonsko delo v tujino kakor prejšnja leta. Zaradi zavrniteve glavne prometne ceste je usmerjen ves promet začasno skozi vijugasto in ozko Sodarsko ulico, v kateri je srečanje dveh tovornih avtomobilov sploh nemogoče. Ker pa druge ceste ni na razpolago, je nujo potreben, da se tlakovanje ceste čim prej konča ter redni promet skozi trg čim prej vzpostavi. Tudi bi bilo nujo potreben, da omenjena tvrdka zaradi boljše varnosti nočnega prometa kanalizacijske jaške zavaruje v boljši meri, pri vili dr. Čremšnika na Spodnjem grisu pa namesti opozorilo, da je promet usmerjen skozi Sodarsko ulico. S tem bi se prihranilo nepotrebno razburjanje vozilom, ki prihajajo od strani.

**Postani še ostani član
Vodnikove družbe!**

Jožek in Ježek bosta jutri zopet v vrtu „ZVEZDI“

Novi šlagerji, nov humor, veliko razvedrila

**Šilovič vas vabi,
Šilovič vam nudi
domačo godbo,
domače petje
in domači valček**

**Začetek zvečer ob 9. ur. Se priporoča za poset
M. Šilovič - Tel. 45-54**

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Preklici, izjave beseda din 1.— davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

ZA VSAKO PRILIKO
najboljši in najcenejša oblačila
si nabavite pri
PRESKER

Sv. Petra cesta 14

Poslužite se
malih oglasov

»Slov. Narodu«
ki so
najcenejši!

MREZE ZA TOŠČELJE
jobjite najceneje v Komenski
ulici 34. 1590

KLİŞEJE
ENO
VEZAVNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23

POSEST

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

ZEMLJSKE
ca. 3000 m² v bližini Sv. Kriza
naprodaj. Naslov v upravi Sl.
Naroda. 1658

PRODAM

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

OREHOVA JEDRCA
sortiran cvetlični med in medico
dobjite najceneje v

MEDARNI

Ljubljana, Židovska ul. 6. 18/I.

MILATILNICO

veliko, z bencinskim motorjem,

ki opravi ves postopek mlačeve

odnosno čiščenja žita, proda

Kmetijska strojna zadruga v

Trebnjem. 1651

sebojne ljubezni, ki se je naivno razvijala, v mojih očeh najdragoceniji kamen preizkušnje, ki je potrdil moje prepiranje. Markiz de Valcor je opazil to prav tako kakor jaz. Napočil je dan obzirnih namigavanj. On sam, čujte, oče moj, Renaud sam — ali pa vsaj tisti, ki je nosil njegovo ime, je pregorovil z menoj o možnosti, da bi se najina otroka vzela. Ali morete dopustiti, tudi če se ne ozirate na iluzijo, v katerih sem ga videla v svoji mladosti, da bi mogel pošten in značajen mož, kateremu sem posvetila vso svojo dušo, hladnokrvno in brez posebnega interesa, brez slabega namena za oboževano hčer preimisljati na najpodlepje krovoskrustvo?

— Je li to mogoče? — je vzkliknil oče Eudoxios ves zbegovan. — V kakšen vrtinec medsebojno nasprotujejoči si misli me potiskava, gospa grofica!

Dosej sem vas poslušal samo z veliko obzirnostjo in nezaupanjem, srce ženske, ki ljubi, ne more za nič jamčiti. Prividi so vsega prevzeli, a moje prepiranje je bilo tako trdno! Toda pred kakšno razburljivo zagonetko me postavljate?... Kaj, tako je resnicnost? Markiz de Valcor ve, da je oče vašega sina, in ponuja mu svojo hčer!

— Ali pa ni markiz de Valcor? — je pripomnila grofica.

— Ali pa ni markiz de Valcor, — je ponovil menih.

— Ali pa drži tretja verzija, — je nadaljevala grofica, — in njegova verzija je pravilna. Sva šele na začetku tajne.

— Kaj mi hočete sporočiti še kaj drugega, — je vprašal oče Eudoxios.

— Ali pa ni markiz de Valcor? — je pripomnila grofica.

— Ali pa ni markiz de Valcor, — je ponovil menih.

— Ali pa drži tretja verzija, — je nadaljevala grofica, — in njegova verzija je pravilna. Sva šele na začetku tajne.